

Større borgerinddragelse i udformningen af Europas energifremtid

Indlæg af Dubravka Šuica, næstformand med ansvar for demokrati og demografi

I dag er en særlig dag, da vi lancerer endnu et EU-borgerpanel – denne gang om energieffektivitet. Det er endnu et vigtigt skridt på denne unikke rejse, vi har indledt sammen med borgere fra enhver krog af Europa, en rejse, der begyndte med konferencen om Europas fremtid. Lige siden har vi arbejdet på at opbygge et innovativt demokratisk økosystem. Vi startede med de tre borgerpaneler sidste år, nemlig et om madspild, et om virtuelle verdener og et om læringsmobilitet, som hver især har haft en afgørende indvirkning på de politiske initiativer. Det har ikke kun handlet om at fremme drøftelser og bringe institutionerne tættere på borgerne, men også om reelt at integrere borgernes stemme i vores politiske beslutningsproces.

Konferencen om Europas fremtid var en banebrydende øvelse i deltagelses- og samtaledemokrati. Tusindvis af europæere deltog i meningsfulde diskussioner om deres håb og drømme for EU. Den indsigt, det gav, har været uvurderlig og har formet vores forståelse af og tilgang til et mere sammenhængende, modstandsdygtigt og fremadskuende Europa. Det er i denne ånd af fortsat engagement og samarbejde, at vi lancerer EU-borgerpanelet om energieffektivitet.

Men hvad er disse paneler helt konkret, og hvordan fungerer de? Det centrale element i de europæiske borgerpaneler er innovative, sikre og gennemsigtige rum for samtaledemokrati. I panelerne mødes europæere på tværs af generationer og med forskellig baggrund for at drøfte og bidrage med idéer til specifikke politikområder. Panelerne er ikke rådgivende organer, men fora, hvor borgerne kan øge deres indflydelse og hurtigt indhente de vigtigste oplysninger om et aktuelt emne, drøfte det og derefter fremlægge deres idéer og forslag. Det giver borgerne en konkret mulighed for at påvirke EU's politikker, så vi får mest ud af den dynamiske periode mellem valg. Vi styrker vores repræsentative demokrati. Selv om det er vigtigt at stemme – og jeg opfordrer på det kraftigste alle til at stemme ved det kommende valg til Europa-Parlamentet – bør vores demokrati ikke kun indskrænkes til denne ene handling, der finder sted med få års mellemrum.

Deltagerne udvælges tilfældigt gennem en omhyggelig procedure, der sikrer en bred demografisk repræsentation, bl.a. med hensyn til alder, bopæl (alle medlemsstater og by/land), socioøkonomisk baggrund og uddannelse. Dette giver en mangfoldighed, som er så vigtig, fordi den sikrer et væld af perspektiver og erfaringer og beriger drøftelserne og resultaterne. Der er dog en vis overrepræsentation af unge. Ligesom på konferencen består mindst en tredjedel af hvert panel af unge i alderen 16-25 år.

EU-borgerpanelet om energieffektivitet lanceres på det helt rigtige tidspunkt. Europa er nødt til at tackle de udfordringer, der er forbundet med både klimaændringer og energisikkerhed, så behovet for innovative og bæredygtige løsninger har aldrig været mere presserende. Panelet er en platform, hvor borgerne kan give udtryk for deres idéer, bekymringer og visioner for et mere energieffektivt Europa. Deres bidrag vil være afgørende for EU's bestræbelser på at reducere energiforbruget, omstille til rene energikilder og sikre en bæredygtig fremtid for alle.

Dette nye demokratiske økosystem, som vi er i færd med at opbygge, vidner om vores forpligtelse til ikke blot at lytte til borgernes forslag, men også at følge op på dem. Det afspejler vores tro på styrken i kollektiv intelligens på tværs af generationer og på den rolle, som deltagelsesdemokrati spiller i udformningen af mere inklusive og retfærdige politikker, der bedre afspejler den europæiske befolknings forskellige forhåbninger. Vi hører ofte, at borgerne skal have tillid til politikerne. Som tidligere borgmester mener jeg, at vi politikere også skal have tillid til borgerne. Jeg opfordrer derfor alle til også at holde øje med os, fordi dialogen går begge veje.

Med lanceringen af borgerpanelet om energieffektivitet vil jeg gerne gentage, at det drejer sig om langt mere end blot et diskussionsforum eller en fokusgruppe. Vi skal vise, at demokratiet kan levere resultater for borgerne, ikke kun ved at følge op på resultatet, men også gennem vores solide feedbackmekanisme. De borgere, der giver sig tid til at komme med nyttigt input til vores politikudformning, fortjener, at vi også vender tilbage til dem og redegør for, hvad vi har gjort med deres forslag.

Borgerpaneler er et modigt skridt i retning af en mere åben, demokratisk, deltagelsesorienteret og borgerfokuseret Europæisk Union. Det handler om at styrke alle borgere, så de kan spille en aktiv rolle i vores fælles fremtid og sikre, at morgendagens Europa opbygges ikke kun for borgerne, men med borgerne. Og her gælder det især om at inddrage personer, der ikke normalt ville deltage i et panel, og derfor er det vigtigt, at de udvælges tilfældigt.

I de kommende uger vil vi – efterhånden som vi dykker ned i panelets arbejde – videreføre den ånd af samarbejde og engagement, der hidtil har kendetegnet vores rejse. Sammen kan vi bane vejen for et mere bæredygtigt, energieffektivt og modstandsdygtigt Europa – med flere paneler i sigte!